

Manual de coñecemento do Xeodestino Verín-Monterrei

Patrimonio, recursos turísticos, obxectivos e expectativas para
profesionais do turismo

galicia

Contexto rexional del Xeodestino Verín-Monterrei

Ubicación, extensión, población y tejido económico clave para gestión turística

Mapa e municipios

Xeodestino nº 19 VERÍN
MONTERREI: 12 concellos (A
Gudiña, A Mezquita, Castrelo
do Val, Cualedro, Laza,
Monterrei, Oímbra, Riós,
Verín, Viana do Bolo,
Vilardevós, Vilariño de Conso)

Superficie total: **1.753,5 km²**
(24,11% da provincia de
Ourense)

Demografía

Poboación
2024: **30.144** habitantes;
densidade: **17,17 hab/km²**

Variación 1999-2024: **-20,33%**
(Verín **+8,09%**); varios concellos
perdieron un **30-44%** de poboación

Economía e empresas

PIB 2016 total: **506.110** miles
€; PIB per cápita medio
xeodestino: **15.554 €**

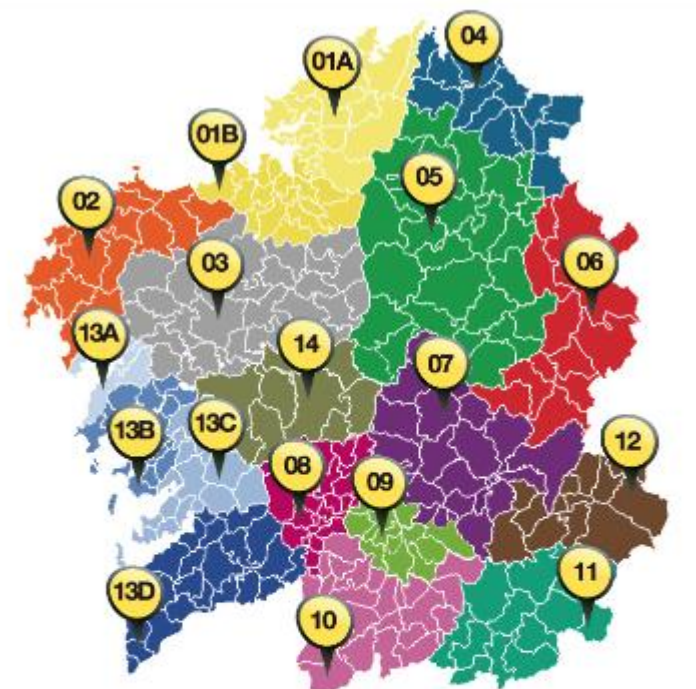
2.480 empresas (2017), **69,9%**
persoa física → alta
atomización empresarial

Resumo da Estratexia Verín-Monterrei: visión, obxectivos e liñas

Contexto

¿Que é un Xeodestino?

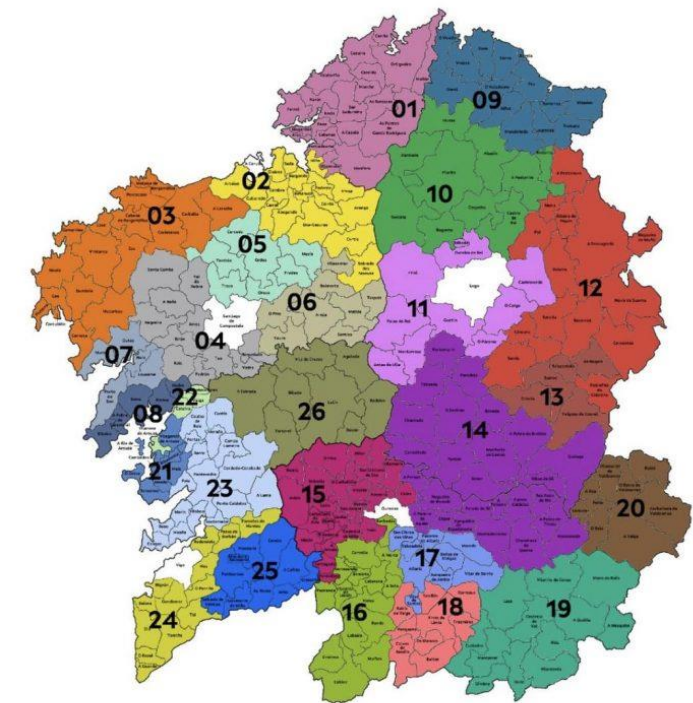
Un xeodestino é un área xeográfica, creada para promover o turismo de xeito sostible e que comparte unha homoxeneidade territorial baseada nos seus recursos turísticos, naturais, patrimoniais e culturais, con capacidade para xerar e atraer fluxos de visitantes, conformando unha uniformidade turística diferenciada e singular.

- Geodestinos
01. Rías Altas	09. Terras de Ourense-Allariz
01A. Ferrolterra	10. Celanova-Limia
01B. A Coruña e As Mariñas	11. Verín-Viana
02. Costa da Morte	12. Manzaneda-Trevinca
03. Terras de Santiago	13. Rías Baixas
04. Mariña Lucense	13A. Ría de Muros e Noia
05. Lugo e A Terra Chá	13B. Ría de Arousa
06. Ancares-Courel	13C. Ría e Terras de Pontevedra
07. Ribeira Sacra	13D. Ría de Vigo e Baixo Miño
08. O Ribeiro	14. Deza-Tabeirós

Dende o 2011 este é o sistema de distribución territorial turística da Axencia de Turismo de Galicia. Inicialmente, aparecen 14, e dende o 2022, son 26 os xeodestinos que conforman o mapa galego.

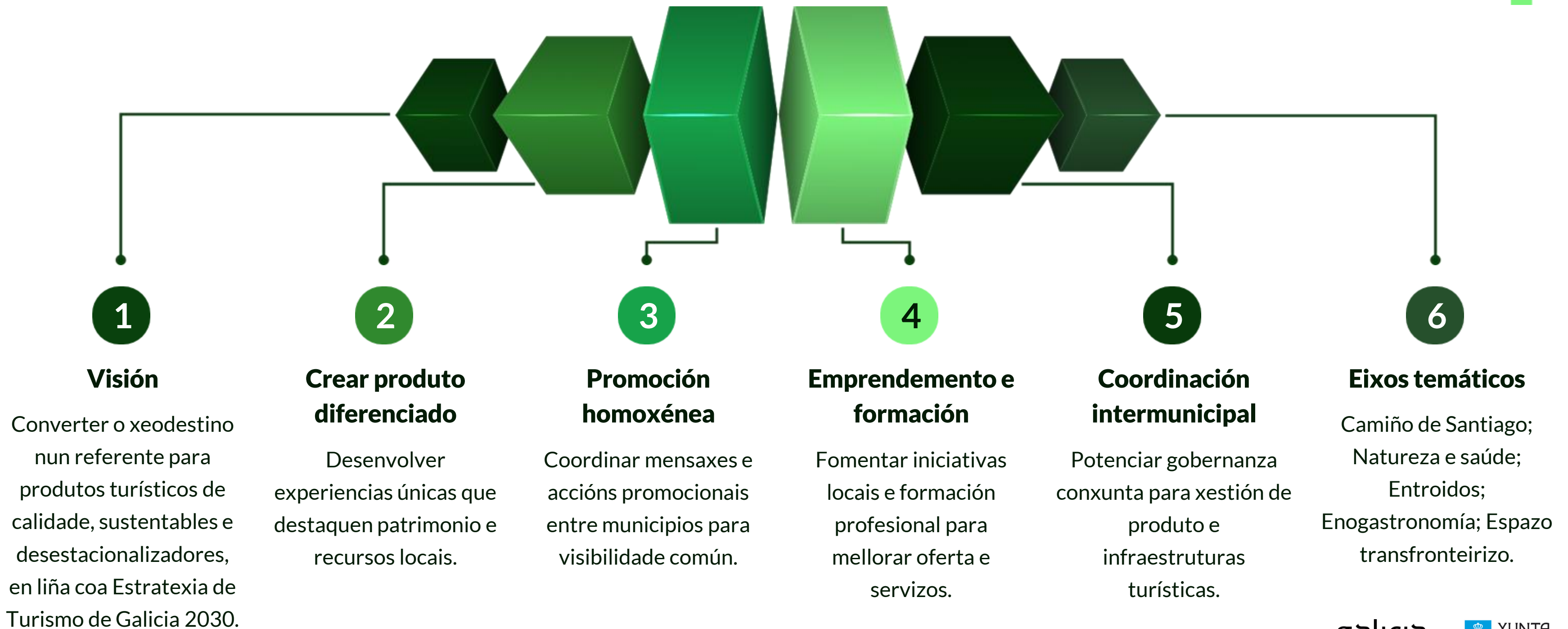
O Xeodestino Verin-Viana pasa a ser Verín-Monterrei para dar cabida á identificación xeográfica con unha das cinco Denominacións de Orixen (D.O.) vinícolas que ten Galicia.

01. FERROLTERRA	14. RIBEIRA SACRA
02. AS MARIÑAS	15. RIBEIRO - CARBALLIÑO
03. COSTA DA MORTE	16. CELANOVA - TERRAS DO XURÉS
04. TERRAS DE SANTIAGO	17. ALLARIZ - MACEDA
05. TERRAS DA COMARCA DE ORDES	18. A LIMIA
06. ULLA - TAMBRE - MANDEO	19. VERÍN - MONTERREI
07. RÍA DE MUROS - NOIA	20. TREVINCA - VALDEORRAS
08. BARBANZA - AROUSA	21. SALNÉS
09. MARIÑA LUCENSE	22. MAR DE SANTIAGO
10. TERRA CHA	23. TERRAS DE PONTEVEDRA
11. COMARCA DE LUGO - TERRAS DE ULLOA	24. RÍA DE VIGO - BAIXO MIÑO
12. ANCARES - TERRAS DE BURÓN	25. CONDADO - PARADANTA
13. COUREL	26. DEZA - TABELIRÓS

Resumo da Estratexia Verín-Monterrei: visión, obxectivos e liñas

Visión central e seis eixos prioritarios para desenvolver produto sustentable e desestacionalizador

Diagnóstico FODA: Xeodestino Verín-Monterrei

Análisis conciso de recursos, retos y oportunidades para planificación turística

Fortalezas

Recursos naturais protexidos (O Invernadeiro), 19 AEIP e 13 miradoiros. Ruta do Viño Monterrei: 29 adegas; superficie viticultora +106,52% dende 2010. Camiño do Sueste: máis de 130 km en territorio; Entroido de Verín, Viana do Bolo e Vilariño de Conso, Festa Interés turístico Nacional.

Oportunidades

Parada do AVE en A Gudiña; proximidade a Porto e Vigo; Eurocidade Chaves-Verín. Financiamento POCTEP, e fondos Leader para proxectos rurais. Crecemento do turismo enogastronómico e de natureza en Galicia.

Debilidades

Despoboamento: -20,33% (1999-2024) e baixa densidade. Oferta de aloxamento reducida: 1.357 prazas (7,85% provincia); perfil hoteleiro baixo. Escaseza de BIC (4 no xeodestino) e poucos sendeiros homologados.

Ameazas

Competencia doutros xeodestinos con maior oferta (Ribeira Sacra, O Ribeiro). Problemas de mobilidade interna e falta de empresas receptoras locais. Estancamento peregrinos Camiño do Sueste fronte ao crecemento doutras rutas.

Inventario do patrimonio cultural: recursos clave do Xeodestino Verín-Monterrei

Catálogo operativo para profesionales turísticos: BIC, festividades relevantes y patrimonio inmaterial

Categoría	Ejemplos y cifras
Bens de Interese Cultural (BIC)	4 BIC no xeodestino: Castelo de Monterrei; Castro da Cidá de Saceda (Cualedro); Igrexa Santa María de Mixós (Monterrei); Torre da homenaxe (Viana do Bolo).
Festas destacadas	Entroido de Verín, Viana e Vilariño de Conso (Interese Turístico Nacional); Entroido de Laza; Feira do Pemento (Oímbra); Festa da Castaña e do Cogomelo (Ríos).
Patrimonio inmaterial	Tradicións de Entroido; Xuntanza Internacional de Gaiteiros (Monterrei); Feira do Viño da DO Monterrei (Verín); Feira do Artesanato (A Mezquita).

Inventario do patrimonio natural: paisaxes, rutas e áreas protexidas

Zonas protexidas

Parque Natural do Invernadeiro (Vilariño de Conso)

ZECs*: Macizo Central, Pena Maseira, Pena Trevinca, Río Támega

*ZECs: Zona de especial Conservación

Paisaxe e miradoiros

19 AEIP* incluídas no Catálogo das Paisaxes

*Áreas Especial Interese Paisaxístico

Rutas e BTT

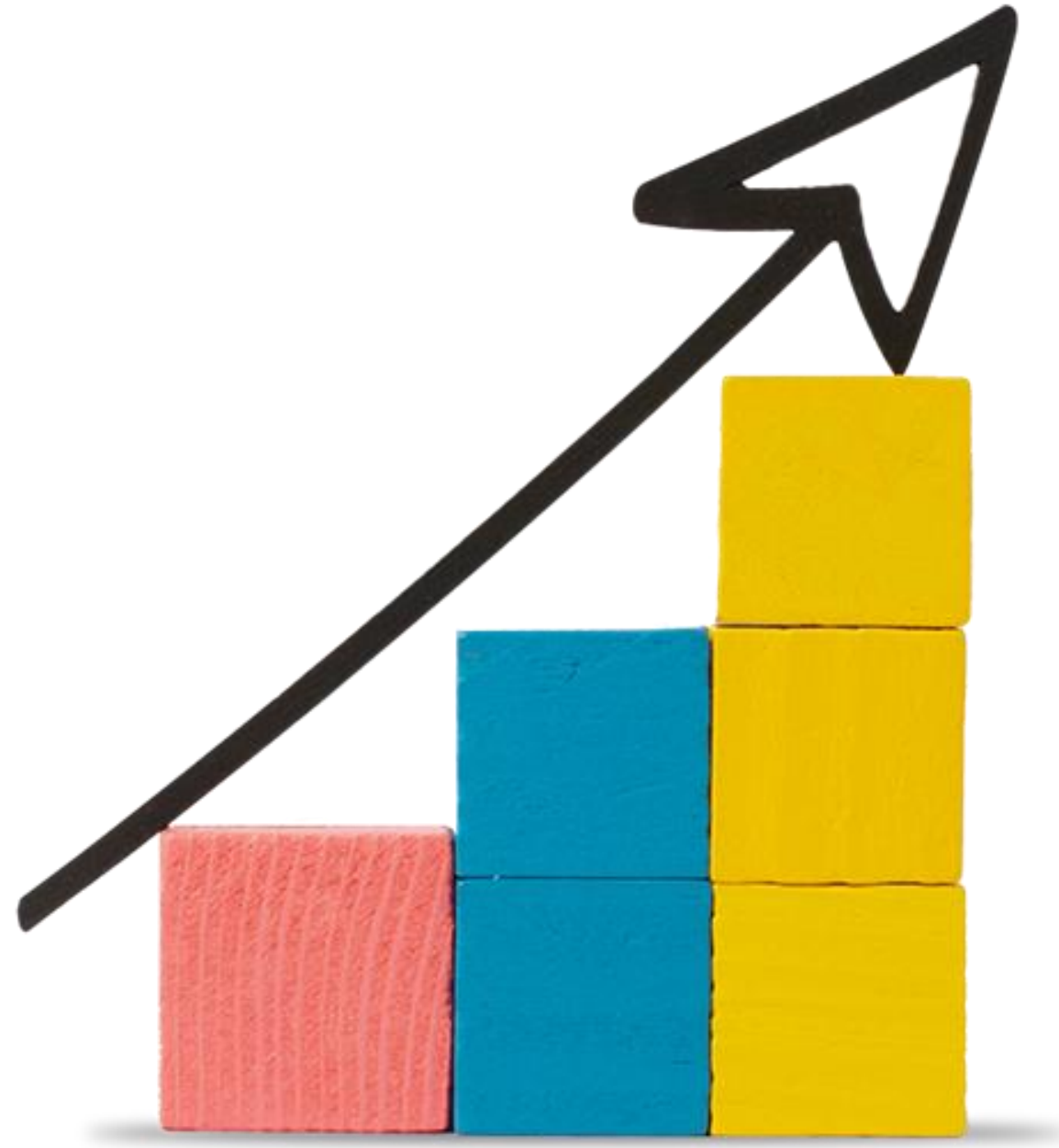
Centro BTT Portas de Galicia: 12 rutas, 244 km

Sendeiros locais: Ruta dos Soutos PR-G 118, 14,9 km

Estado actual: Verín con tradición balnearia e rutas termais (Ruta Termal e da Auga) sen paquetización turística formalizada.

Capacidade e potencial: Proximidade a infraestruturas do espazo transfronteirizo e á Eurocidade; sinerxías con saúde, natureza e enoturismo.

Accións clave: Crear paquetes termais+ gastronomía; promocionar rutas; colaborar con Eurorrexión Termal e Eurocidade Chaves-Verín.

Recursos termais e saudables: oferta actual e potencial

Diagnóstico e accións prioritarias para
paquetización e sinerxías transfronteirizas

Enoturismo e paisaxe vitivinícola: actores e datos clave

Visión técnica sobre la D.O. Monterrei e os seus indicadores

29

Adegas D.O. Monterrei

Adegas inscritas na D.O. que conforman a Ruta do Viño
Monterrei

798 ha

Superficie viticultora 2024

Crecedemento +106,52% desde 2010

7.694 Mkg

Producción uva 2024

Incremento +217,48% 2010-2024

Patrimonio arquitectónico e rutas culturais clave

Núcleos e monumentos

Vila medieval e **Castelo de Monterrei** (centro do produto histórico)

Muralla e tradición balnearia de **Verín**; **Igrexa Santa María de Mixós**

Torre da homenaxe en **Viana do Bolo**; castros e lagares rupestres

Itinerarios suxestivos

Itinerario 48 h centrado en **Monterrei**: castelo, Parador, vilas próximas e gastronomía

Rutas temáticas curtas (2-4 h) por núcleo: visitas guiadas, audioguías e puntos interactivos

Experiencias rurais e gastronómicas: produtos, mercados e festas

Promover produtos locais e coordinar actividades con festas e D.O. Monterrei

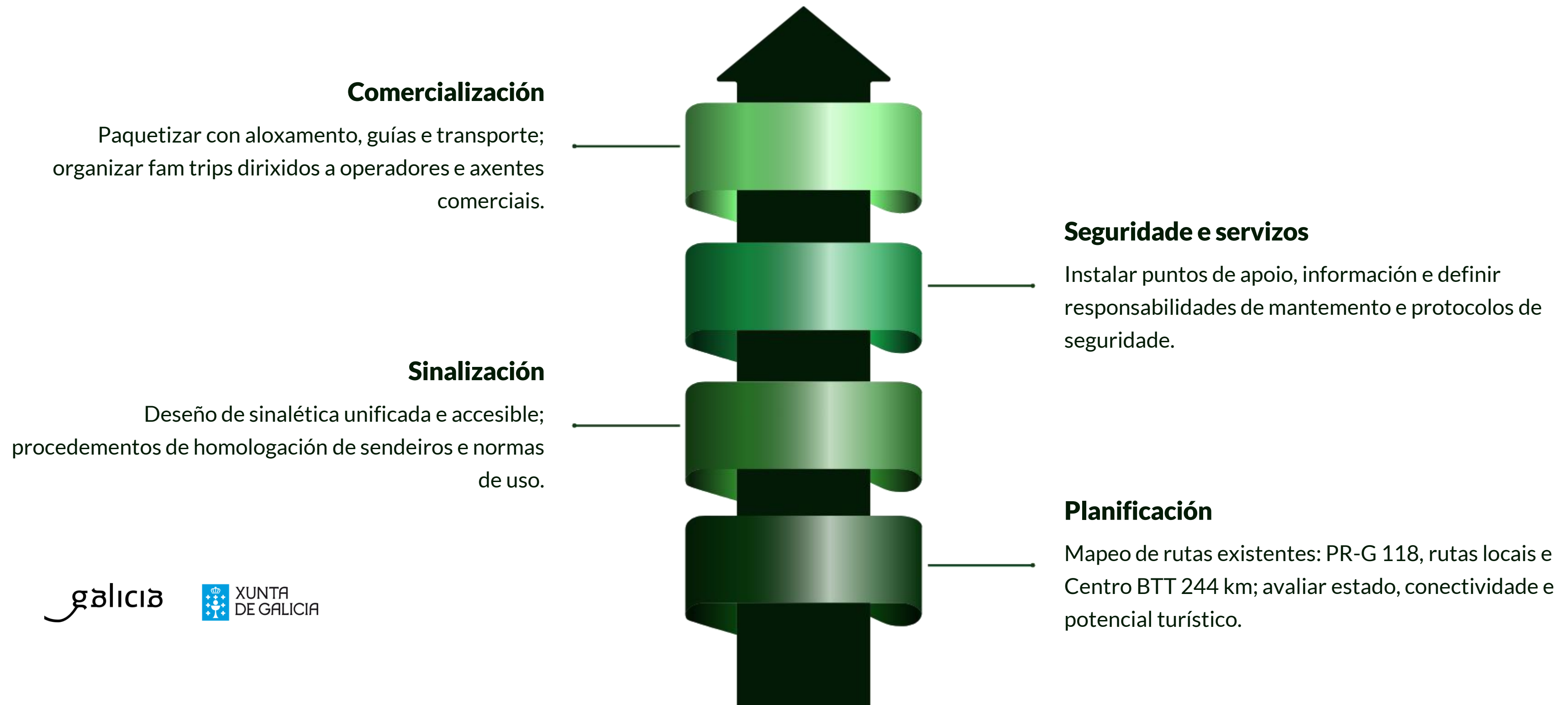
Productos gastronómicos clave: Pemento de Oímbra (Feira do Pemento); Castaña de Galicia (Festa da Castaña, Riós); Androlla (Viana do Bolo); Cabrito (Vilariño de Conso); carnes autóctonas; cogomelos.

Experiencias propostas: Talleres de cociña; mercados locais; xantares maridados con **D.O. Monterrei**; catas en adegas.

Calendarización: Coordinar con festas locais para impulsar escapadas y actividades paralelas (outubro-novembro; Entroidos; primavera).

Turismo activo e mobilidade lenta: planificación integral de rutas

Optimizar sendeirismo, BTT e servizos para o Xeodestino Verín-Monterrei con normativa, sinalización e comercialización

Segmentación da demanda: perfiles e motivacións

Datos clave para orientar produto e comunicación no Xeodestino Verín-Monterrei

Perfiles principais

- **Enoturistas** — Edad 35-65; 52% muller; estancia media 2,4 días; gasto medio 160 €/día
- **Turistas de natureza / ecoturistas** — Mulleres 35-55; estancias ≈7 días (perfil nacional); interés na observación e fotografía

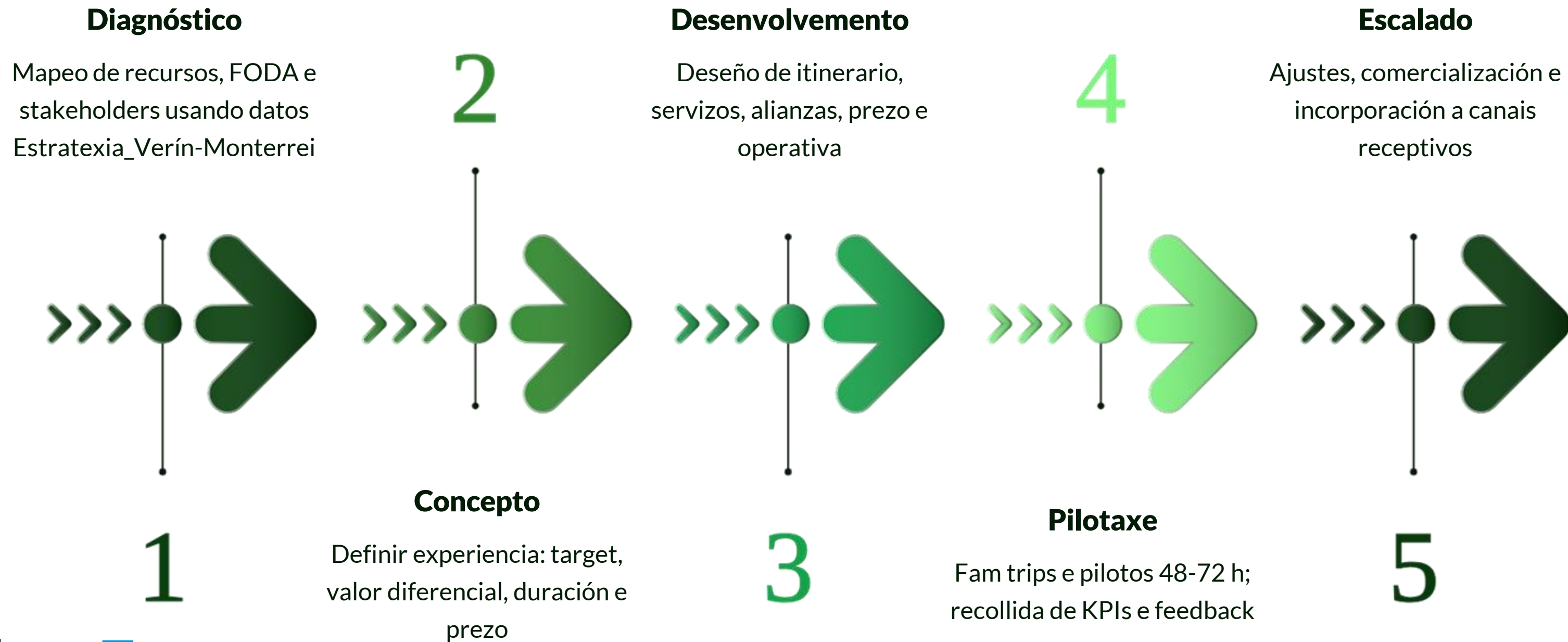

VS

Perfiles culturais e festivos

- **Peregrinos** — 30-65 anos; motivacións culturais/espirituais; Camiño do Sueste ≈9.000 pax/ano (estable)
- **Turistas de Entroido** — 35-60 anos; viaxan en grupo; buscan tradición, gastronomía e experiencias culturais

Diseño paso a paso de produtos turísticos integrados

Exemplo práctico 1 — Antes / Depois: ruta termal

Comparativa de impacto en estancia, gasto e
desestacionalización

Antes: ruta termal illada

1. Visita puntual ao balneario, sen paquete
2. Baixas estadías
3. Pouca colaboración con restauración e adegas

Despois: ruta termal integrada

1. Paquete 48 h: balneario + cata Monterrei + xantar local + ruta guiada
2. Maior estadía
3. Gasto medio superior e desestacionalización

Exemplo práctico 2: enoturismo illado vs paquete multiexperiencia

Comparativa de impacto económico y operativa entre visitas puntuais e paquetes integrados en Monterrei

Antes — visitas a adegas puntuais; consumo baixo per cápita; pouca coordinación con aloxamento e restauración

Despois — paquete: visita adega + cata + taller gastronómico + visita patrimonial (Monterrei); incremento estimado de gasto e pernoitas

Modelos de gobernanza y colaboración público-privada para el Xeodestino Verín-Monterrei

Comparativa práctica para diseñar estructura operativa, financiera y de promoción

Consortio municipal

- Vantaxe: coordinación pública e integración administrativa
- Desafío: financiación estable e **lentitude nas decisións**
- Adecuado para control público do territorio e normativa

Vs

OGD mixto / Cooperativa de provedores

- OGD mixto — Vantaxe: **participación público-privada** e profesionalización; require pacto económico estable
- Cooperativa — Vantaxe: **alta implicación empresarial**; desafío: capacidade de xestión e promoción externa
- Combinar OGD e cooperativa pode equilibrar gobernanza e dinamización comercial

Financiación y recursos para Xeodestino Verín-Monterrei

Fuentes públicas, privadas y programas europeos aplicables
(2020-2025)

Fuente	Ejemplos y utilidad
Axencia de Turismo de Galicia	Convocatoria subvencións a xeodestinos (2020-2025): 30k→100k €/ano segundo vixencia.
Programas europeos	POCTEP/INTERREG para proxectos transfronteirizos (Eurocidade Chaves-Verín, Facendo Caminho).
Fondos locais/Leader	GDR-08 e GDR-09 apoio a emprendemento e infraestruturas turísticas rurais.
Privado	Misións comerciais, partenariado ADEGAS-restauración-axencias e inversión privada en aloxamento.

Marco legal y protección patrimonial en Xeodestino Verín-Monterrei

Permisos, BIC y buenas prácticas para intervenciones seguras y compatibles

Protección patrimonial: 4 BIC no xeodestino; calquera intervención require coordinación coa *Consellería de Cultura e Turismo*

Procedementos e permisos: Rehabilitación e sinalización necesitan permisos municipais e autonómicos; avaliar impacto e aplicar medidas correctoras obrigatorias

Boas prácticas de conservación: Conservación preventiva, límites de capacidade, accesibilidade universal e uso de materiais locais en rehabilitación

Sostibilidade e capacidade de carga: criterios ambientais, sociais e económicos

Criterios claros para xestionar recursos turísticos e garantir beneficios locais

1

Criterios ambientais: Protección ZEC/PN Invernadeiro; límites de visitantes; normas para fauna e acuíferos

2

Criterios sociais: Implicación local; emprego cualificado; protección de usos tradicionais; reparto equitativo de beneficios

3

Criterios económicos: Paquetización para alongar estadía; apoio a microempresas locais; diversificación de fontes de ingreso

Deseño de experiencias inclusivas para visitantes

Accesibilidade física, sensorial e cognitiva aplicada ao
Xeodestino Verín-Monterrei

galicia

ACCESIBILIDADE FÍSICA – RUTAS ADAPTADAS, ACCESOS
ACONDICIONADOS A MONUMENTOS E SINALÉTICA DE
CONTRASTE; AUDITAR ACCESOS EN MONTERREI E VERÍN

ACCESIBILIDADE SENSORIAL E COGNITIVA – AUDIOGUÍAS EN
VARIOS IDIOMAS, MATERIAL EN LECTURA FÁCIL E SINALÉTICA
PICTOGRÁFICA PARA RUTAS E CENTROS

CHECKLIST PARA PRODUCTOS – VALIDAR ACCESO, SERVICIOS
ADAPTADOS, FORMACIÓN DO PERSOAL E COMUNICACIÓN
PREVIA AO VISITANTE

Propuesta de valor: Verín-Monterrei

Posicionamiento centrado en patrimonio, viño y natureza para experiencias auténticas y sostenibles

Valor diferencial

Fronteira viva: patrimonio histórico, **viño Monterrei**, natureza protexida, Camiño de Santiago e Entroidos auténticos.

1

Canais prioritarios

Web multilingüe, **Instagram**, **YouTube**, participación en **FITUR** e BTL, Turexpo, misións comerciais a Portugal.

3

Mensaxe central

"Verín-Monterrei: cruce de historias, viños e paisaxes para experiencias auténticas e sostibles."

2

Canles de promoción e marketing dixital para operadores locais

Mix operativo: online, offline e accións prioritarias para captar Galicia e Portugal

Canles online

Web do xeodestino
(multilingüe, descargable kmz,
audioguías)

Instagram (visuais) e YouTube
(vídeos promocionais)

Reservas online con
integración de paquetes

Canles offline

Feiras sectoriais: FITUR, BTL,
Intur, Turexpo Galicia
Termatalia

Folletos en oficinas de turismo
e establecementos turísticos

Material para estación AVE
Porta de Galicia en A Gudiña

Accións prioritarias

Fam trips a operadores
receptivos

Workshops con adegas

Campañas dirixidas a Portugal
e Galicia

galicia

 XUNTA
DE GALICIA

Xestión da experiencia do visitante: puntos de contacto, servizo e KPIs

Mapear interaccións, medir indicadores clave e optimizar operacións para fidelización

Puntos de contacto: Previa (web/reservas), chegada (oficina/estación AVE), durante (guiado/hostalería), posviaxe (feedback e fidelización)

KPI recomendados: Noites por pax, gasto medio/día, índice de satisfacción, % repetición, ocupación por tempada

Melloras operativas: Formación en atención, folletos multilingües, audioguías, coordinación entre aloxamento e provedores

Herramientas prácticas para reservas, mapas, CRM y analítica

Soluciones integradas para gestionar distribución, SIG y seguimiento de huéspedes en Verín-Monterrei

Reservas y distribución

- Plataformas OTA + sistema de reservas integrado en paquetes
- Calendarización específica para eventos y Entroidos
- Gestión centralizada de disponibilidad y tarifas

Mapas, CRM y analítica

- Ficheros **KMZ** descargables y mapas interactivos con rutas, miradoiros y puntos de interese
- CRM para leads e hóspedes; recolección de **KPIs** y encuesta pos-estancia
- Google Analytics para tráfico web y medición de conversión

Medición do impacto: KPIs económicos, sociais e ambientais para o Xeodeestino

Indicadores clave para seguimento e toma de decisións en
Verín-Monterrei

Dimensión	KPI	Meta / exemplo
Económica	Noites, gasto medio/día, RevPAR local	Aumentar noites hoteleiras desde 51.289 (2019) ; incrementar gasto medio por pax
Social	Emprego local xerado, % empresas locais implicadas	Maior cooperación público-privada e formación para empresas (clusters)
Ambiental	Capacidade de carga, % visitas a ZEC/PN con medidas de conservación	Limitar fluxos e seguir CETS para o Invernadeiro

Plan de pilotaxe: probar un novo produto en 48-72 horas

Pasos operativos para validar experiencia turística mínima viable e decidir escalado

Día 0

- Preparación do piloto
- Definir obxectivos, público meta e KPIs: nº noites, satisfacción

Día 1

- Execución: chegada e actividade central
- Chegada, actividade central (adeга/termal/visita) e xantar/experiencia local

Día 2

- Actividades, saída e feedback
- Actividades complementarias, saída, recollida de feedback e enquisa de satisfacción

Día 14

Plan de pilotaxe: probar un novo produto en 48-72 horas

Pasos operativos para validar experiencia turística mínima viable e decidir escalado

Definir obxectivos, público meta
e KPIs: nº noites, satisfacción

Día 1

- Execución: chegada e actividade central
- Chegada, actividade central (adega/termal/visita) e xantar/experiencia local

Día 2

- Actividades, saída e feedback
- Actividades complementarias, saída, recollida de feedback e enquisa de satisfacción

Día 14

- Avaliar resultados
- Analizar datos, decidir axustes e plan de escalado ou novo piloto

Xestión de crise e resiliencia: protocolos prácticos

Prevención, resposta e recuperación para eventos estacionais e incidencias en Verín-Monterrei

Prevención

Mapear riscos: incendios, saturación en eventos, problemas sanitarios, acceso e transportes; medidas proactivas e formación.

Resposta

Canal de comunicación unificado (mesa de crise), protocolos sanitarios e de evacuación, procedemento de backup para provedores.

Recuperación

Plan de comunicación post-crise, ofertas promocionais para recuperar fluxo e monitorización de impactos.

Boas prácticas e leccións aplicables ao Xeodestino

Recomendacións prácticas para profesionalizar xestión, paquetización e calidade turística

Cooperación público-privada: apostar por modelos mixtos (OGD/consorcios) para profesionalizar xestión e promoción

Paquetización e pilotaxe: probar paquetes curtos (48-72 h) que combinen patrimonio, viño e natureza; medir KPIs e axustar

Foco na calidade: formación e certificación (SICTED, Q) para mellorar experiencia e reputación

galicia

Hoja de ruta profesional: acciones prioritarias a 6-12 meses

Acciones concretas, responsables sugeridos y plazos para activar o reforzar el Xeodestino Verín-Monterrei

Prazo	Acción prioritaria	Responsable suxectivo
0-3 meses	Crear mesa de traballo intermunicipal; deseñar logotipo e web básica	Concello de Verín + Deputación
3-6 meses	Plan director Castelo de Monterrei; fam trips a operadores; banco de imaxes	Consellería Cultura/Turismo, Parador, oficinas turismo
6-12 meses	Pilotaxe de 2 paquetes 48-72 h (enoturismo e termal); campaña en Portugal; presenza en FITUR	Xeodestino/OGD, Ruta do Viño, Eurocidade

Conclusións, recursos clave y próximos pasos

Recapitulación práctica para activar el plan de Verín-Monterrei

Mensaxe final: Verín-Monterrei dispón de recursos competitivos: Patrimonio, Gastronomía de calidade, Natureza, Camiño de Santiago e Entroidos.

Recursos e documentos:

Estratexia_Verín-Viana (documento base); D.O. Monterrei datos 2010-2024; Estratexia de Turismo de Galicia 2030.

Próximos pasos: Crear mesa de traballo; deseñar piloto 48-72 h; solicitar financiamento vía Axencia de Turismo e POCTEP.

galicia

Comarca de Viana: territorio amplo e baixa poboación

Gran extensións, relevo montañoso e concellos dispersos

4

Número de concellos

Comarca formada por 4 concellos: A GUDIÑA, A MEZQUITA, VIANA DO BOLO E VILARIÑO DE CONSO

270

Concello con maior superficie

Viana do Bolo: 270 km²

500

Concello con menor poboación

Vilariño de Conso: aproximadamente 500 habitantes

171 km²

Superficie

Extensión territorial do concello: 171 km2

Poboación aproximada

Poboación arredor de 1,200 habitantes, con poboación flotante por tránsito

A Gudiña: enclave de comunicación clave

Superficie, poboación e parroquias con efecto de paso

Viana do Bolo: concello de 270 km² e 35 parroquias

Poboación aproximada 2,700 habitantes; capital da comarca con torre e entroido local

270 km²

Superficie

Extensión do concello: 270 km²

2.7K

Poboación aproximada

Ao redor de 2,700 habitantes

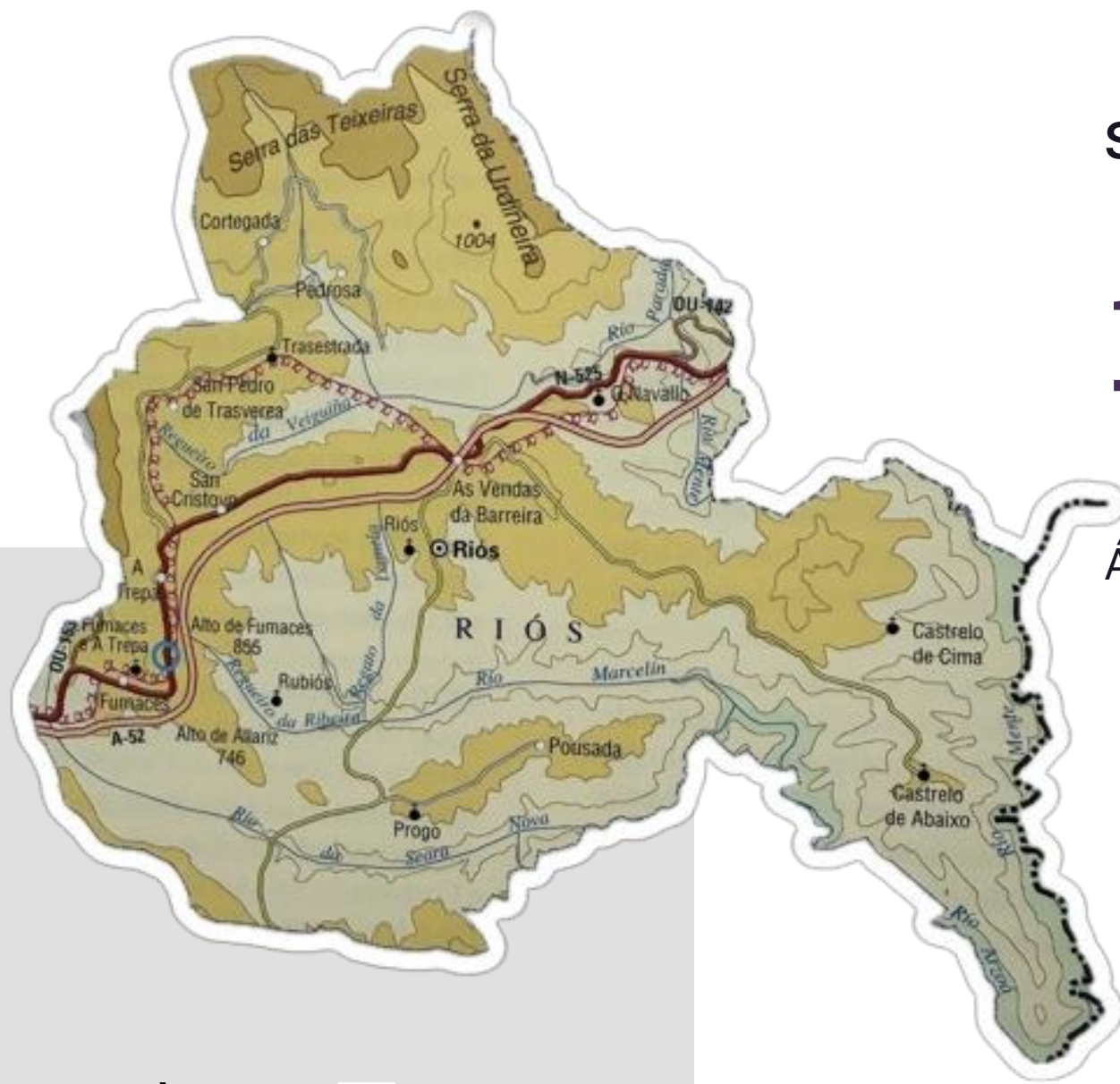
35

Parroquias

Fragmentación administrativa: 35 parroquias

O Ríos: superficie e poboación clave

114 km², 1,400 habitantes e 8 parroquias; economía ligada á castaña

Superficie

114 km²

Área total do concello

Poboación aproximada

1400 habitantes

Poboación estimada do concello

Oímbra: superficie e poboación clave

71,9 km2, undefined1,700 habitantes e 7 parroquias

Superficie: 71,9 km2

Extensión total do concello

Poboación aproximada: 1,700 habitantes

Estimación por concello

Parroquias: Bousés; As Chás; A Granxa; Oímbra; Rabal; San Cibrao; Videferre

As 7 unidades eclesiásticas e administrativas

Fronteirizo con Portugal

Inflúe nas relacións económicas e culturais

Agricultura: pementos con IXP

Produto local protexido por indicación xeográfica

Patrimonio: lagares rupestres

Testemuñas arqueolóxicas no concello

Insight: proximidade a Portugal fortalece comercio e cultura

Especial impacto na agricultura do pemento

galicia

XUNTA
DE GALICIA

Castrelo do Val: municipio de baixa poboación e paisaxe de transición

122 km²

Superficie

Área total do municipio

950

Poboación aproximada

Estimación da poboación total

A Mezquita: 9 parroquias; liña dos Tres Reinos

Datos Clave Do Municipio

- Superficie: 104 Km2 — Medida Territorial Clara E Comparábel
- Poboación Aproximada: 1,000 Habitantes — Cifra Estimada
- Parroquias: 9 — Divisións Administrativas Locais
- Fronteira Con Zamora E Portugal — Parte Da Liña Histórica Dos Tres Reinos

Listado De Parroquias

- Cádavos — Parroquia Do Termo Municipal
- Castromil — Parroquia Do Termo Municipal
- Chaguazoso — Parroquia Do Termo Municipal
- A Esculqueira — Parroquia Do Termo Municipal

Contexto Histórico E Toponimia

- Integrado Na Liña Histórica Dos Tres Reinos, Con Influencia Transfronteiriza
- A Posición Fronteiriza Inflúu Nas Relacións Culturais E Na Toponimia Local
- Toponimia Marcada Por Contactos Con Zamora E Portugal, Relevante Para Estudos Locais
- Interese Para Análises Xeográficas E Históricas Da Rexión

Vilariño de Conso: territorio e poboación

200 km2, 500 habitantes e 10 parroquias;
parte do Parque Natural do Invernadeiro

200 km2

Superficie

Extensión municipal
total

500

**Poboación
aproximada**

Estimación de
residentes con
baixa densidade

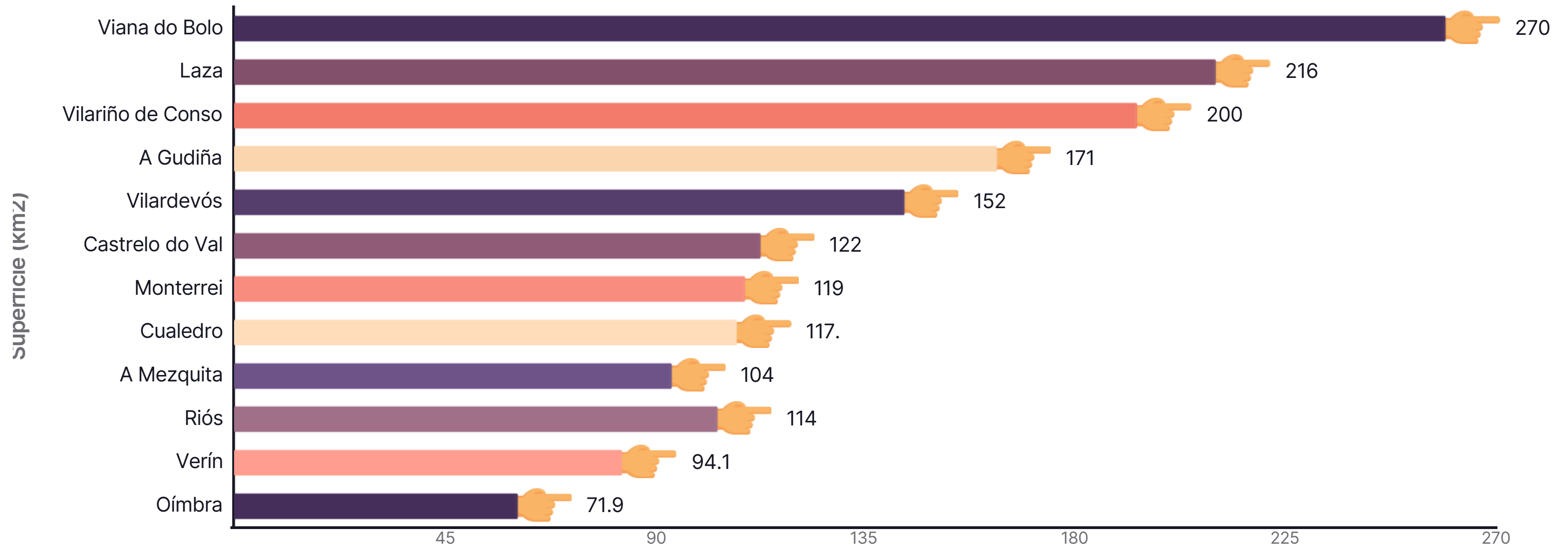
10

Parroquias

Castiñeira;
Chaguazoso;
Conso;
Mormentelos;
Pentes; Pradoalbar;
Sabuguido; San
Cristovo; San
Mamede de
Hedrada; Vilariño

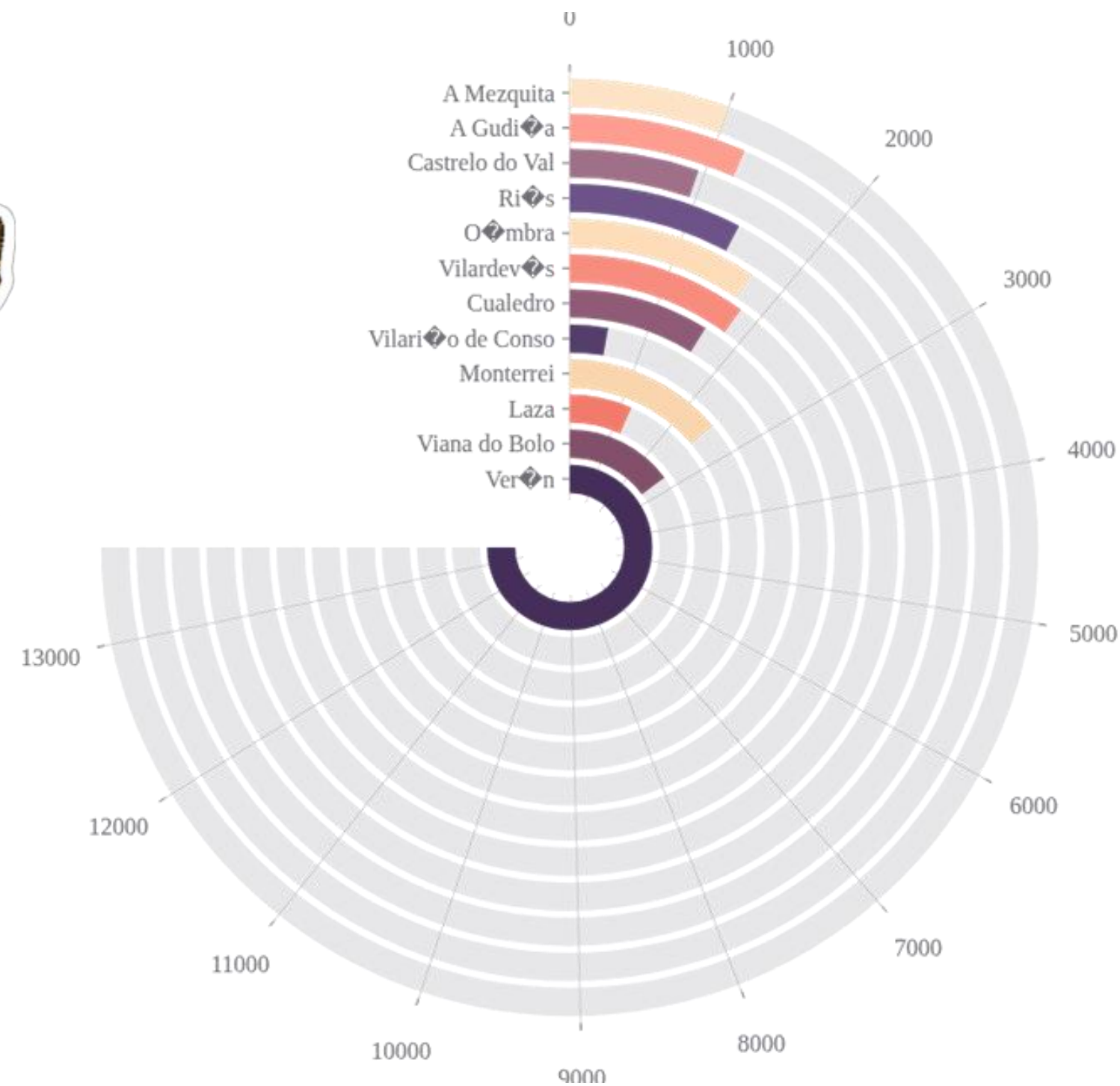
Análise comparativa da superficie territorial dos 12 concellos

Área en km2 por concello (Viana do Bolo a Oímbra)

Análise comparativa de poboación e densidade

Distribución por concello na comarca de Verín (datos indicativos)

Parroquias de Verín e Monterrei para estudo administrativo

Listaxe de parroquias para vincular mapas do tomo coas estatísticas locais

1

Verín: Ábedes; Cabreiroá;
Feces De Abaixo; Feces De
Cima; Mandín; Mourazos;
Pazos; Queirugás; Queizás; A
Rasela; Tamagos; Tamaguelos;
Tintores; Verín; Vilamaior Do
Val

Lista Completa De Parroquias Do Concello De Verín

2

Monterrei: Albarellos;
Estevesiños; Flariz; Infesta; A
Madanela; Medeiros;
Monterrei; Rebordondo; San
Cristovo; Vences; Vilaza

Lista Completa De Parroquias Do Concello De
Monterrei

3

Estrutura política de parroquias en Viana do Bolo e Laza

Viana do Bolo: 35 parroquias

Alta fragmentación que require mapas de tomo para localización

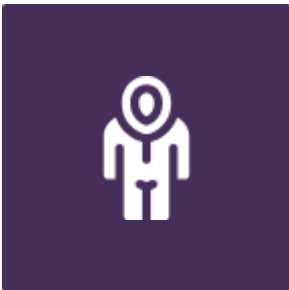
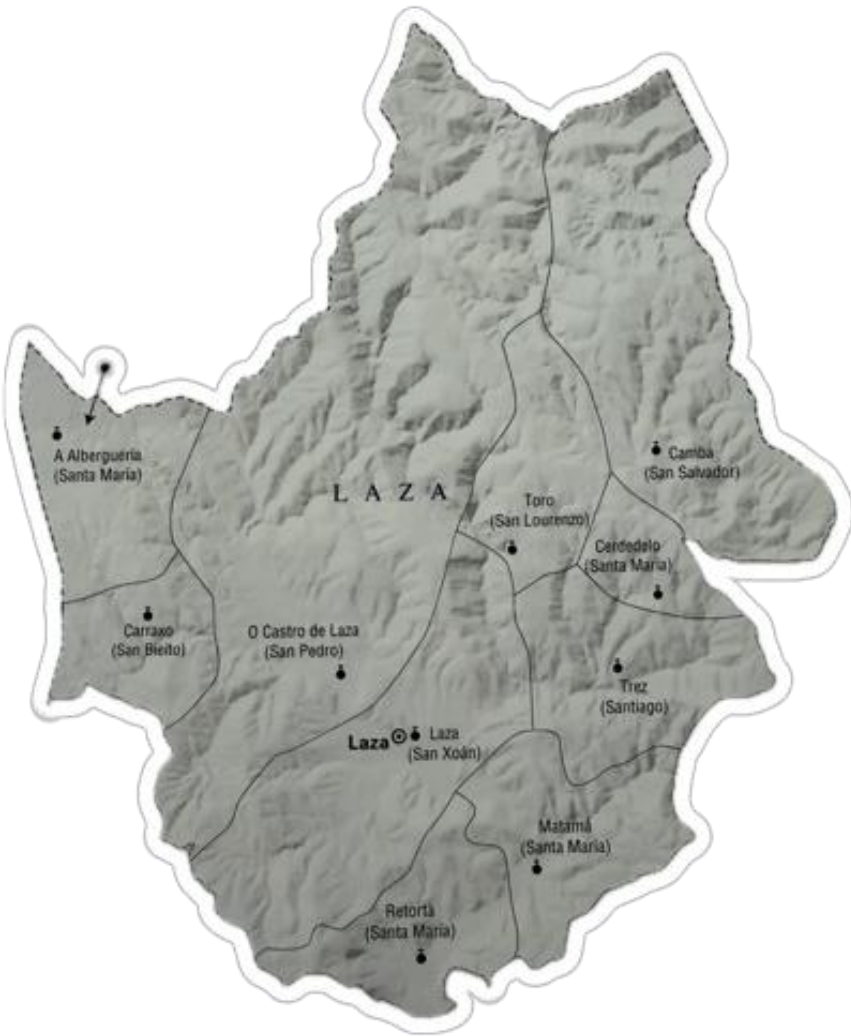
Parroquias destacadas en Viana do Bolo

Viana do Bolo, Bembibre, Grixoa, Caldesiños, Pexeiros

Laza: parroquias listadas

A Alberguería, Camba, Carraxo, O Castro de Laza, Cervedelo, Laza, Matamá, Retorta, Toro, Trez

Resumo

Alta fragmentación en Viana do Bolo; Laza concentra 10 parroquias nomeadas

Recursos naturais e orografía do sur de Ourense

Serras, ríos e áreas protexidas clave para usos do solo e turismo

1 Serras principais: Larouco, San Mamede, Invernadeiro, Penas Libres

Cordaleiras dominantes que marcan altitude e clima local

2 Ríos principais: Támega, Bibei e afluentes locais

Rede fluvial que estrutura vales e aproveitamentos hídricos

3 Áreas protexidas: parte do Parque Natural do Invernadeiro en Vilariño de Conso

Espazos protexidos con valor ecolóxico e turístico

4 Implicacións: relevo condiciona usos do solo, dispersión poboacional e turismo

Pendientes e vales determinan agricultura, asentamentos e sendeirismo

Patrimonio: Entroidos e castelos que definen a comarca

Identidade local e atractivo turístico ligado á actividade agroforestal

1 Entroidos De Laza, Verín E Viana Do Bolo

Celebracións Tradicionais Que Marcan A Identidade Local

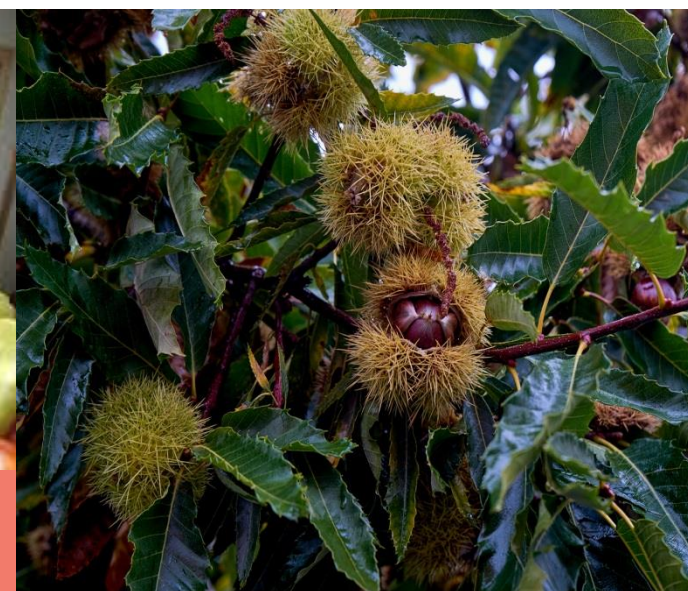
2 Castelo De Monterrei

Punto Histórico E Atractivo Turístico Rexional

3 Produto Local: Pemento De Oímbra Con IGP

Recoñecemento Agrario E Valor Gastronómico

4 Produto Local: Castaña En Riós

Producción Tradicional Vinculada Ao Monte

5 Impacto: Cultura Que Reforza Turismo E Agroforestería

Patrimonio Que Complementa A Actividade Económica Local

Turismo no Xeodestino Verín Monterrei

Impulsando o crecemento empresarial a través do
Xeodestino

Unha análise estratéxica para emprendedores sobre o
potencial do sector de **aloxamento, restauración e servizos
turísticos** locais.

Folla de ruta para o éxito local

Un percorrido dende a regulación oficial ata as oportunidades de mercado

- 01 Marco Legal REAT
- 02 O Xeodestino
- 03 Turismo Termal
- 04 Enoturismo D.O.
- 05 Análise DAFO
- 06 Recomendacións

12 Concellos integrados nun destino

A unión territorial fortalece a visibilidade das
empresas locais no mercado turístico

12

Concellos no Xeodestino

Desde A Gudiña ata Vilariño de Conso
baixo o paraugas de Verín-Monterrei.

3

Balnearios Estratéxicos

Centros mineiro-medicinais: Sousas,
Fontenova e Cabreiroá.

5

Segmentos de Mercado

Áreas clave desde termalismo ata
turismo activo e enogastronómico.

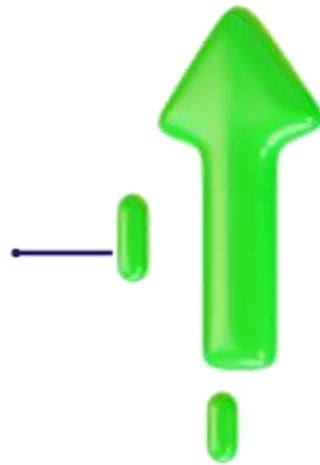
O REAT como base da calidade

A regulación oficial garante a competitividade e a confianza do viaxeiro

Censo Oficial

O REAT é a raíz que sustenta a actividade turística legal en Galicia.

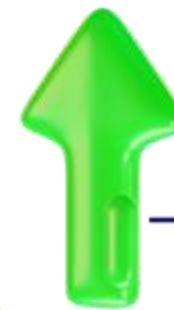
01

Estándares de Calidade

O cumprimento da normativa asegura un crecemento visible e sostible.

02

Transparencia Mensual

A actualización constante permite informes precisos sobre a oferta.

03

5 Segmentos turísticos de alto potencial

Diversificar a oferta é clave para mitigar a estacionalidade e atraer novos perfís

Termal e Saúde

Aproveitamento das augas mineiro-medicinais de sona nacional.

Festas (Entroido)

Turismo de eventos con gran arraigo e afluencia estacional.

Natureza e Activo

Rutas polo Invernadeiro e actividades ao aire libre.

Enoturismo

Experiencias ligadas á **D.O. Monterrei** e a súa cultura vitivinícola.

Cultura e Patrimonio

Atractivo histórico dos castelos e centros tradicionais.

O peso do Xeodestino Verín- Monterrei

Unha agrupación estratéxica de 12 municipios para
competir a nivel autonómico

galicia

12 Concellos Colaboradores Baixo Unha Marca Territorial Común.

Foco En augas **Mineiro-medicinais** Como Diferenciador Competitivo.

Riqueza Enogastronómica Co Apoio Da **D.O. Monterrei**.

Celebracións Únicas Como O **Entroido Nas Comarcas De Verín E Viana**.

Análise DAFO do sector turístico

Comprender o entorno para transformar debilidades en vantaxes competitivas

Fortalezas

Riqueza natural e paisaxística
Patrimonio cultural (Castelos)
Oferta D.O. Monterrei

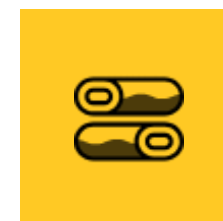

Debilidades

Baixa densidade de poboación
Dificultade de acceso a datos

Oportunidades

Crecedemento do turismo rural
Rutas transfronteirizas
Incentivos da Xunta

Ameazas

Competencia doutros destinos
Ilegalidade en vivendas
Estacionalidade

Oportunidades de alto impacto

Focos estratégicos para novos proxectos e expansión de servizos

01

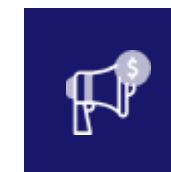
Enoturismo Gastronómico

Desenvolvemento de produtos ligados á D.O. Monterrei con alto potencial a medio prazo.

02

Promoción do Xeodestino

Accións conxuntas a curto prazo para aumentar a visibilidade e atracción de visitantes.

03

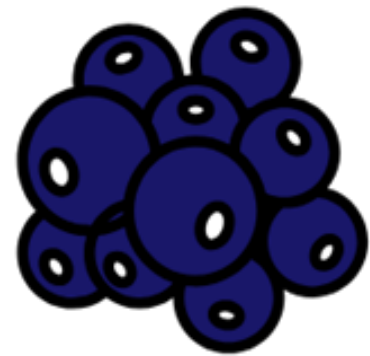
Turismo de Natureza

Expansión de actividades activas aproveitando o Parque do Invernadeiro.

Pasos para a regulación no REAT

Garantir que a túa actividade figure no censo oficial de Turismo de Galicia

Identificación

Definir a categoría do negocio
(aloxamento, axencia, restauración).

Rexistro no REAT

Solicitude oficial para o cumprimento
dos estándares da Xunta.

Validación

Comprobación dos requisitos
técnicos e administrativos
obrigatorios.

Publicación

Inclusión nos informes mensuais e
directorios de Turismo de Galicia.

Ameazas e plans de mitigación

Estratexias proactivas para protexer a competitividade do sector

Ilegalidade: Reforzo Da Vixilancia Sobre Vivendas Non Rexistradas No REAT.

Estacionalidade: Creación De Produtos Que Atraian Visitantes Fóra Do Entroido.

Competencia: Diferenciación Baseada Nos Recursos Únicos Como O Termalismo.

Recomendacións para emprendedores

Accións concretas con impacto directo na visibilidade e operacións

Acción Recomendada	Prioridade	Impacto Esperado
Colaboración con Turismo de Galicia	ALTA	Acceso detallado ao censo REAT por concello
Marketing Dixital por Comarca	MEDIA	Aumento da visibilidade de termas e viño
Fomento de Rutas Transfronteirizas	MEDIA	Captación de fluxos Verín-Chaves-Vidago

Crecemento do Turismo Rural

Galicia experimenta unha tendencia alcista en destinos de natureza e relaxación

Incentivos e Bonos

Aproveitamento dos bonos turísticos da Xunta para o consumo local.

01

02

Turismo de Natureza

Foco no Parque Natural do Invernadeiro e rutas de sendeirismo.

Conectividad

Mellora da accesibilidade e sinalización dos recursos patrimoniais.

03

Diversificación de actividades

Máis alá do aloxamento: integrando servizos para aumentar o gasto medio

Servizos de Restauración

- Maridaxe con viños da **D.O. Monterrei**.
- Uso de produtos locais de tempada.

Axencias e Outros Servizos

- Paquetes de **turismo termal** e balnearios.
- Guías especializados en natureza e patrimonio.

O impacto da auga en Verín

O termalismo como motor económico e reclamo diferenciador da zona

Referentes Termais

3

Sousas, Fontenova e Cabreiroá son o núcleo da oferta de saúde.

galicia

Oportunidade Termal

#1

Principal atractivo para o desenvolvemento de rutas de saúde.

Interese Transfronteirizo

High

Conexión estratéxica co eixo Chaves-Vidago en Portugal.

Cultura do Entroido

Tradicións centenarias que moven miles de visitantes.

O Invernadeiro

Reserva de biodiversidade única para o turismo activo.

Castelos e Patrimonio

Fortificacións que contan a historia da fronteira galega.

Fortalezas do Patrimonio Local

Unha combinación única de historia, tradición e espazos naturais protexidos

Fases de desenvolvemento turístico

Cronograma para a implementación de melloras no sector local

Medio Prazo

- Enoturismo D.O.
- Consolidación de rutas gastronómicas ligadas ao viño de Monterrei.

Continuo

- Regulación REAT
- Supervisión e formalización constante de novas empresas no censo.

Curto Prazo

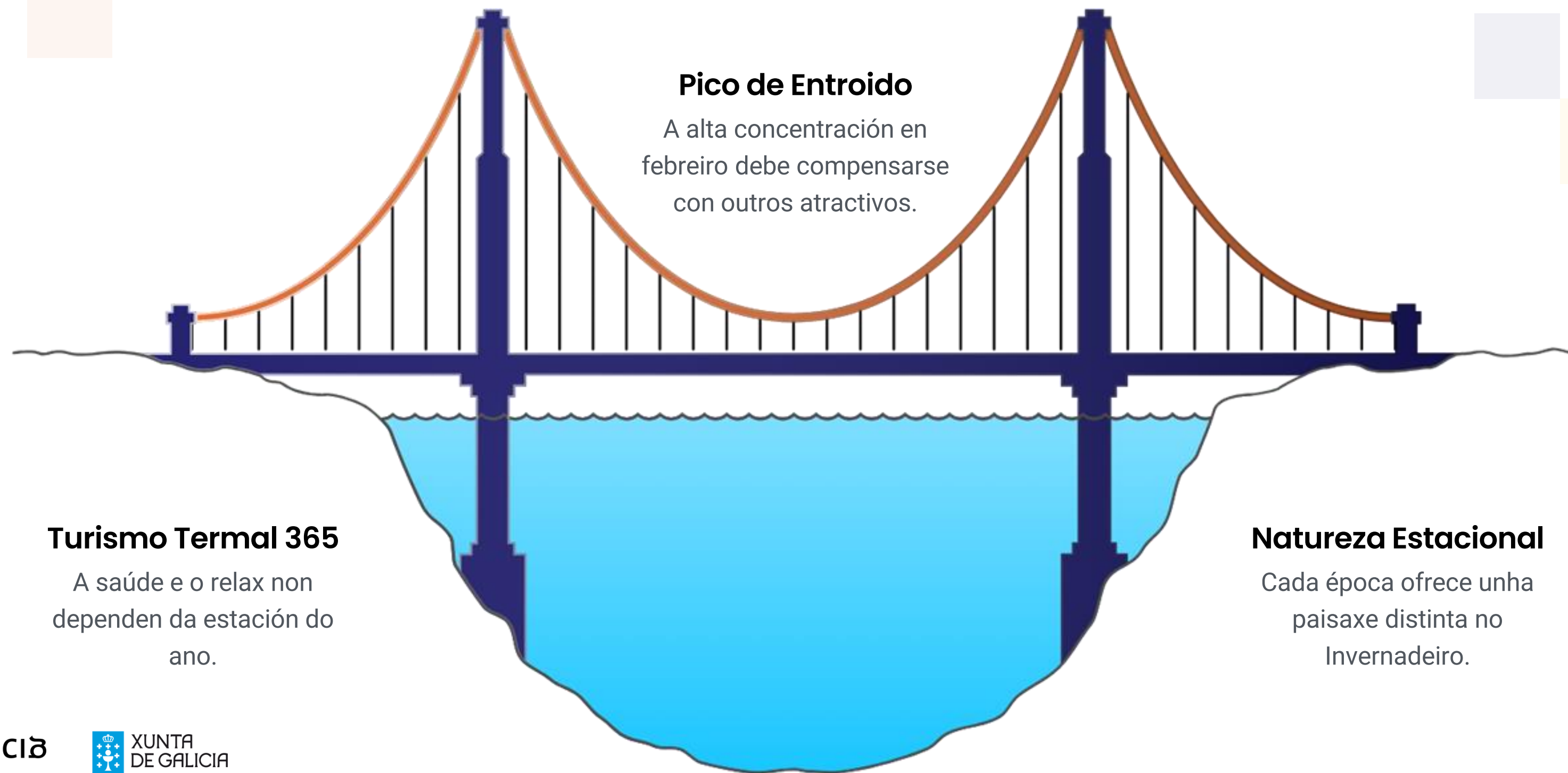
- Promoción Xeodestino
- Accións de marketing conxuntas para os 12 concellos de Verín-Monterrei.

Longo Prazo

- Rutas Transfronteirizas
- Establecemento estable da ruta termal Verín-Chaves-Vidago.

Superando o reto da estacionalidade

Equilibrar a demanda ao longo do ano fóra dos picos de eventos masivos

Colaboración institucional crítica

O éxito individual depende do apoio e datos das administracións autonómicas

Acceso ao REAT: Necesidade de datos desagregados por concello para plans de negocio.

Sinerxía coa Xunta: Aliñamento coas campañas de promoción de Turismo de Galicia.

Bonos Turísticos: Fomento do consumo local a través de axudas públicas.

Visión futura do Xeodestino

Verín Monterrei

Un destino recoñecido pola súa calidade, tradición e oferta diversificada

100 %

Obxectivo de Legalidade

Empresas integradas no REAT para evitar a competencia desleal.

High

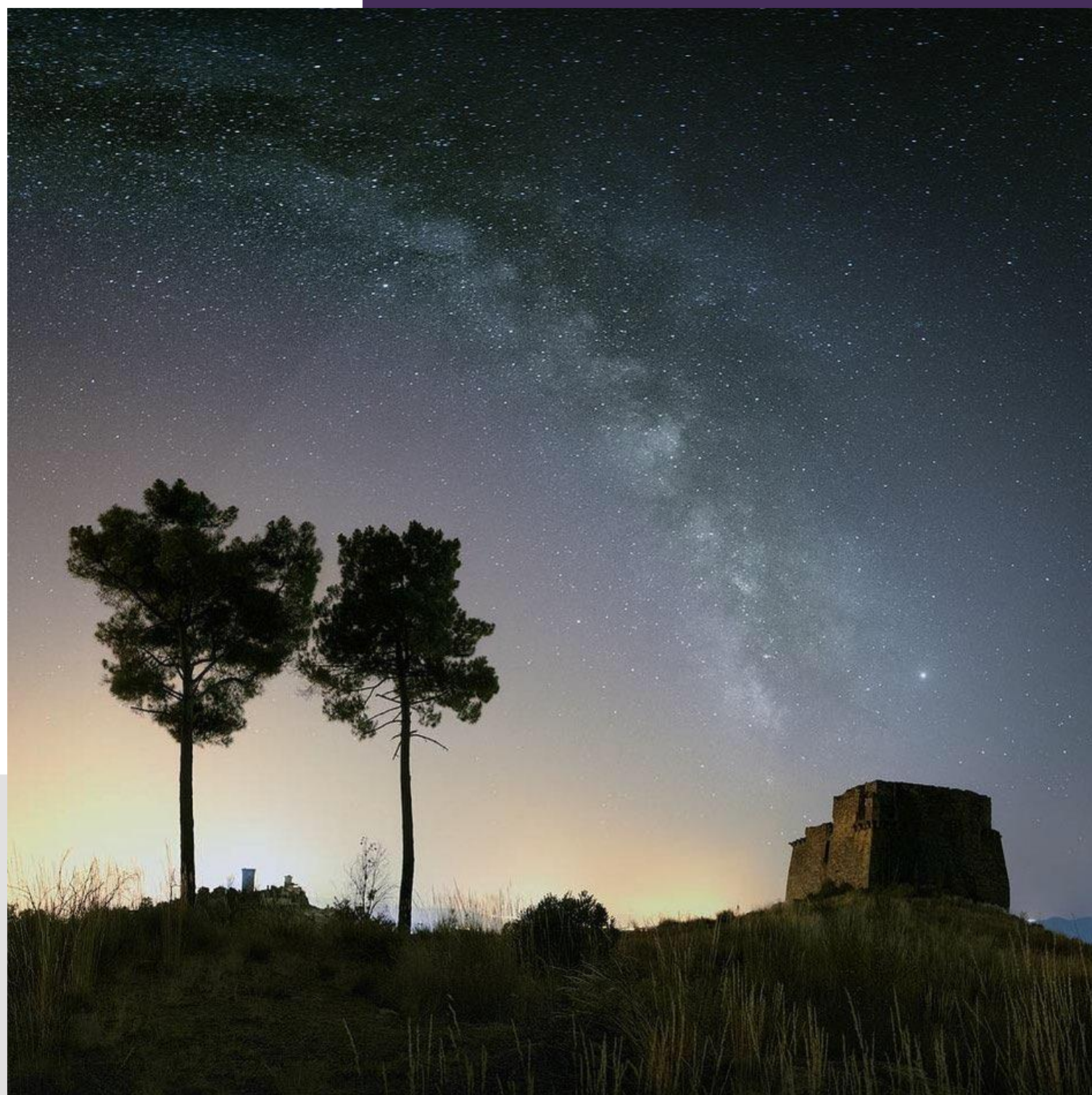
Potencial do Enoturismo

Crecemento esperado ligado á calidade da D.O.

12

Impacto Territorial

Concellos traballando en bloque para o crecemento sustentable.

Descubrir o potencial do **Xeodestino Verín-** Monterrei

Aliñamento coa Estratexia de Turismo de Galicia 2030

Recursos locais e oportunidades para activar activos culturais, naturais e vitivinícolas.

Marco da Estratexia Galicia 2030: **8 misións**, máis de 1.000 M€

Foco en autenticidade, sostibilidade e desestacionalización para Verín-Monterrei

- 1 Asignación orzamentaria: máis de 1.000 M€ para 8 misións**
Financiamento estratéxico para proxectos locais
- 2 Obxectivos centrais: autenticidade, sostibilidade,**
Principios guía para deseño de iniciativas turísticas
- 3 Misión 1 Autenticidade: valorizar patrimonio e enoturismo**
Actuacións en patrimonio, rutas e promoción do viño
- 4 Misión 2 Sostibilidade: turismo responsable e termalismo sostible**
Medidas para eficiencia, conservación e oferta termal
- 5 Misión 6 Gobernanza e cooperación transfronteiriza**
Axudas para proxectos con Portugal e xestión compartida
- 6 Implicación local: asignar medidas a patrimonio, enoturismo, termalismo**
Adaptar fondos e programas ás necesidades do xeodestino
- 7 Resumo: mobilizar fondos para proxectos concretos en Verín-Monterrei**
Priorizar autenticidade, sostibilidade e cooperación

Castelo de Monterrei: acrópole e patrimonio central

- Maior acrópole de Galicia, núcleo histórico que articula o patrimonio local e as visitas guiadas.
- Elemento central de atracción cultural para actividades e eventos patrimoniais.
- Potencial para programas educativos, recreativos e experiencias turísticas inmersivas.

Entroido de Verín: festa identitaria e desestacionalizadora

- Festa de Interese Turístico Nacional que mobiliza visitantes fóra da tempada alta e dinamiza a economía local.
- Atrai turistas e medios, reforzando a identidade cultural e as tradicións locais.
- Oportunidade para paquetes turísticos vinculados a experiencia cultural e gastronómica.

D.O. Monterrei: viño con potencial enoturístico

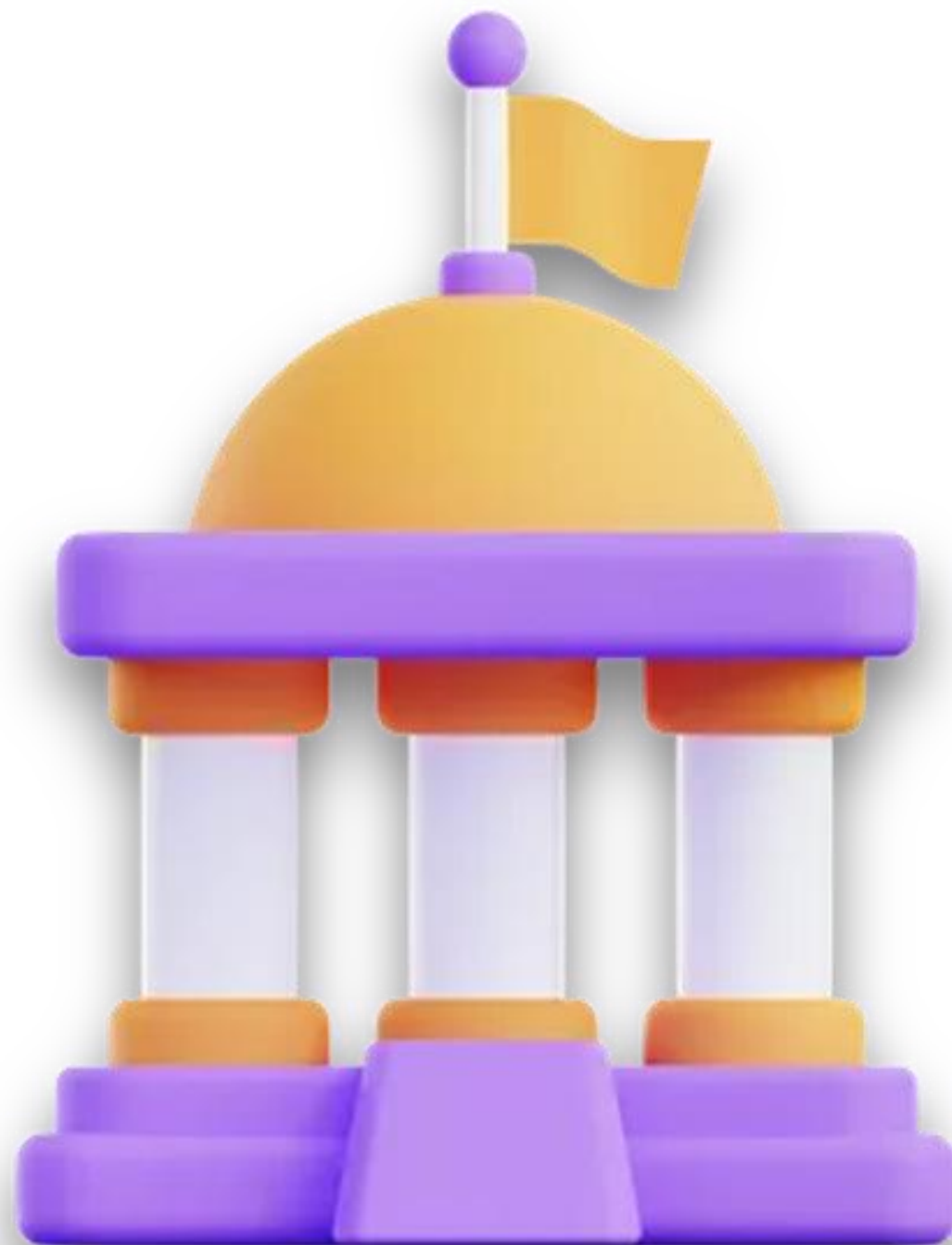
- Zona vitivinícola con rutas do viño, catas e visitas a adegas que enriquecen a oferta turística enogastronómica.
- Potencial para desenvolver experiencias de maridaxe, talleres e promoción do produto local.
- Impacto económico e cultural a través da valorización da paisaxe e da produción tradicional.

Termalismo en Verín: mananciais e Vila Termal

- Mananciais como Cabreiroá, Sousas e Fontenova que sustentan a identidade da Vila Termal e servizos de benestar.
- Oferta de turismo de saúde e relaxación con instalacións termais e programas de recuperación.
- Posibilidade de paquetes combinados con gastronomía local e actividades ao aire libre.

Vía da Prata: tramo do Camiño de Santiago en Verín

- Tramo histórico da Vía da Prata que entra en Galicia pola zona de Verín e atrai peregrinos.
- Oportunidade para sendeirismo, aloxamento de peregrinos e servizos complementarios no camiño.
- Conexión con produtos turísticos baseados en rutas, patrimonio e experiencias ao aire libre.

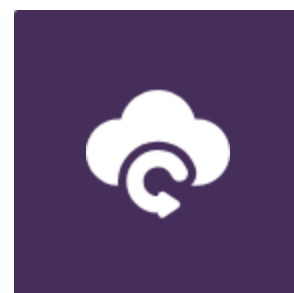

Identidade do Xeodestino: Cinco activos clave

Patrimonio, festas, viño, termalismo e
camiños

Reactivar o turismo con patrimonio e Entroido

Plan para o Castelo de Monterrei e o Entroido de Verín

1 Medida 1.7: Castelo de Monterrei - recuperación e uso turístico

- Restauración centrada en conservación do inmobile
- Integración da experiencia no Parador
- Programación cultural para atracción continua
- Valorización patrimonial como produto turístico

2 Medida 1.8: Galicia é Festa - Entroido de Verín como produto

- Impulso do Entroido como atractor identitario
- Estratexias para desestacionalizar demanda
- Programas culturais ligados ao Castelo
- Marca territorial que potencie visitas todo o ano

3 Insight clave: combinar patrimonio e programación cultural

- Amplifica valor turístico durante todo o ano
- Xera produtos turísticos integrados e duradeiros
- Fomenta identidade local e retorno económico

Medida 1.4: potenciar a D.O. Monterrei con 6.9 M€

Investimento para a Ruta do Viño e experiencias nas adegas

Acción	Impacto esperado
Sesións de portas abertas en primavera	Desestacionalización e maior rendibilidade das adegas
Rutas enoturísticas con peregrinos e visitas combinadas	Incremento de estadias e gasto medio por visitante

10M

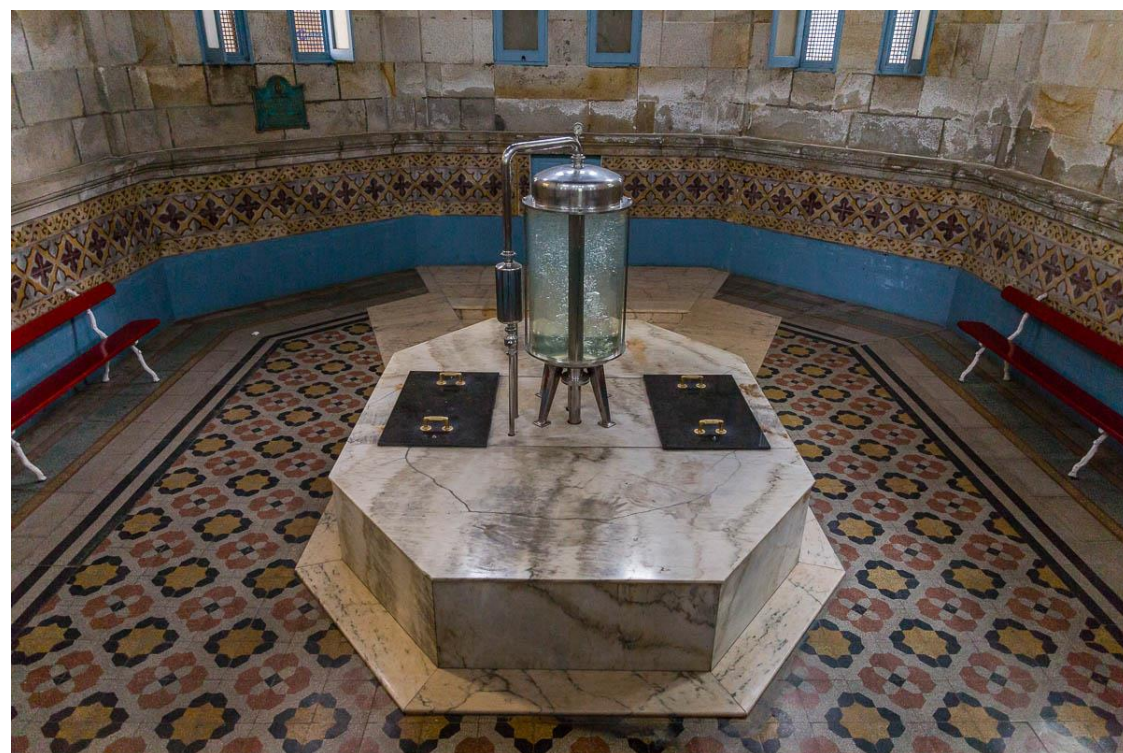
Financiamento asignado

Orzamento total para modernización e servizos termais

3

Recursos termais

Fontes: Cabreiroá, Sousas, Fontenova

Medida 1.1: **144 M€** para mellorar o tramo da Vía da Plata por Verín

Investimento Xacobeo orientado a mantemento, sostibilidade e acollida de peregrinos

Investimento De 144 M€

Fondos Para Mantemento E Sostibilidade Do Camiño

Melloras No Tramo De Verín

Optimización Da Acollida De Peregrinos E Accesos Locais

Incremento Da Afluencia De Peregrinos

Maior Demanda De Servizos Locais: Aloxamento E Restauración

Demanda Para Servizos Locais

Oportunidade Para Hostalería, Restauración E Actividades Turísticas

Axenda Para Xeodestino Verín Monterrei

Alinear Recursos Locais Coa Demanda Xerada Polo Proxecto

Misión 2 Sostibilidade: Corredor do Támega e turismo activo

Protexer e valorizar o corredor natural para turismo sostible e rendible

Protección E Posta
En Valor Do
**corredor Do
Támega**

Conservar Habitats E
Paisaxes Como Recurso
Turístico.

Desenvolvemento
De Ecovías E
Sendeirismo
Sostible

Rutas Accesibles Con
Criterios De Sostibilidade
Integral.

Experiencias
Naturais Integradas
Coa Comunidade
Local

Actividades Que Implican E
Benefician Á Poboación
Local.

Respectar
Capacidade De
Carga Para Turismo
Rendible A Medio
Prazo

Planificación Baseada En
Límites De Uso E
Conservación.

Misión 6.7: potenciar a Eurocidade Chaves-Verín como vantaxe competitiva

Accións conxuntas para gobernanza e
proxectos financiados pola Misión 6

visit
Chaves ~ Verín
a Eurocidade da Água ~ la Eurociudad del Agua

Accións conxuntas

1. Promoción turística compartida
2. Produtos combinados Portugal-Galicia
3. Gobernanza conxunta e presentación de proxectos á Misión 6

Beneficios esperados

1. Maior visibilidade internacional e fluxo de visitantes transfronteirizos
2. Estadas máis longas e diversificación de experiencia
3. Mellorada competitividade fronte a destinos illados

Avanzar cara a un destino integrado e sostible

Plan operativo 2026-2028 e prioridades claras: Aplicar Estratexia Galicia 2030 sobre cinco activos: Castelo de Monterrei, Entroido, D.O. Monterrei, Termalismo e Vía da Prata.